

Avalent>Otsige õigusvaldkonna spetsialisti>Leia ekspert

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [nl](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Swipe to change

hollandi keel**Leia ekspert****Holland**

Seda lehekülge ei ole Teie valitud keelde tõlgitud.

Võite saada sisu masintõlgitud versiooni. Võtke arvesse, et see võimaldab ainult teksti ligikaudset mõistmist. Lehekülje omanik ei vastuta masintõlgitud teksti kvaliteedi eest.

-----eesti keel-----bulgaaria keelhispaania keeltšehhi keeltaani keelsaksa keelkreeka keelinglise keelprantsuse keel
horvaadiitaalia keelläti keelleedu keelungari keelmalta keelpoola keelportugali keelrumeenia keelslovaki keelsloveeni
keelsoome keelrootsi keel

I. Ekspertide nimekirjad ja registrid

Madalmaades on kaks registrit: üks peamiselt tsiviil- ja haldusõiguse (LRGD) ja teine peamiselt kriminaalõiguse (NRGD) jaoks. Lisaks neile on olemas kohtuekspertiisi tõendite instituut (NFI) ja keskkonnaõiguse ekspertide instituut (STAB), mõlemad riigi palgal. Peale nende on Madalmaades veel organisatsioon, mis ühendab eksperdihinnanguid andvaid meditsiinispetsialiste (NVMSR). Ekspertid kantakse nimekirja spetsialiseerumise alusel. Ekspertide registreid peetakse erineval alusel, LRGD ja NVMSR on eraregistrid, NRGD-d ja NFI-d haldab justiitsministeerium, STAB on sõltumatu organ, mis töötab üksnes kohtute heaks. Ükski kohus ei vastuta registri ega sellesse kantud ekspertide kvaliteedi eest. Madalmaades on see rangelt eraldatud. Kohtud tuginevad nende asutuste pakutavatele kvaliteeditagatistele. Samas osalevad kohtunikud LRGD ja NRGD registrisse vastuvõtmise ja/või akrediteerimise protsessis.

Lingid:[kohtuekspertide riiklik register](#)[Madalmaade kohtuekspertide register](#)[keskkonnaõiguse ja ruumilise planeerimise eksperdid](#)[Madalmaade meditsiinispetsialistide ühingu aruanded](#)

Registrid NRGD/LRGD ja NVMSR ning STABi veebisait on avalikkusele kättesaadavad. On olemas otsinguvahendid, kuid kohtumenetluse pooled ei saa STABi ekspertidega nõu pidada, kuna neid määratakse ainult kohtunikke nõustama. Muidu tekiks kahtlus nende sõltumatuses. Avalik: vt leht [Leia ekspert](#). See vahend hõlmab ainult LRGD registri eksperte. See on juurdepääsetav spetsialiseerumise alusel. Kõik STABis töötavad eksperdid on registreeritud ka LRGD registris.

Enne kohtute ekspertliikmeks kvalifitseerimist läbivad NVMSRi liikmed koolitus- ja eksamiprotsessi.

NRGDs registreerimiseks peavad eksperdid läbima akrediteerimismenetluse, milles võetakse arvesse nii ekspertiisivaldkonda, milles nad peaksid tegutsema vastutustundlikult ja olema tipptasemel, kui ka oskusi, mis on vajalikud, et olla hea kohtuekspert. LRGD tugineb kutseala enda eriala- ja (kutse-) organisatsioonide kehtestatud kutsestandardite sertifitseerimisele, eksperdina töötamise valdkonnas antavale haridusele ning elukestva õppe süsteemile. STABil on väga ranged värbamisnormid ja range elukestva õppe süsteem. Ekspertide aruannete vastastikune hindamine on STABi jaoks norm. Ekspertid ei pea vannet andma. Ekspertid võib registrist kustutada pärast ametlikke kaebusi eri kohtutes kehtivate käitumisreeglite (mis on üldjoontes sarnased) eiramise kohta.

Registreid ajakohastavad juhtivad haldusorganid.

II. Eksperti kvalifikatsioon

Selleks et ennast eksperdiksi nimetada, peavad LRGD eksperdid olema kutseliidu liikmed. Sellest järeldub, et professionaalsuse kriteeriumid ja haridusnõuded on kehtestanud see organisatsioon. Ka NRGD on kehtestanud eksperti registrisse vastuvõtmiseks ranged haridusstandardid. Ekspertid on sageli kutseorganisatsiooni liikmed, kuid on olemas nn nišivaldkondi, kus kutseorganisatsioone ei ole, ning seetõttu ei ole see range kohustus. STABis, LRGDs ja tõenäoliselt ka NRGDs on nõutav elukestev õpe pideva kutsealase arengu vormis. Näiteks on STABis selleks reserveeritud 15% ajast ning LRGD nõuab vähemalt kuut tundi aastas. Kutseorganisatsioonid akrediteerivad haridusasutusi sageli. Haridusasutused peavad tõendama, et koolitus on toimunud, s.t esitama korraldajate veebisaidil registreerunute nimekirjad. Koolitusel on kaks eesmärki: oskused õigusvaldkonnas ja asjatundlikkus.

III. Ekspertide tasustamine

Kriminaal- ja haldusmenetlustes maksab eksperdile töötasu riik. Olemas on kindel tariifisüsteem ja ekspert peab tegema kulude eelarvestuse. STABis on see teisiti, STABi tasustab keskkonnaministeerium. Tsiviilasjades maksavad ekspertiisi eest kohtumenetluse pooled.

IV. Ekspertide vastutus

Ekspertid vastutavad üldise lepingu- ja deliktiõiguse kohaselt. Ekspertidel ei ole seadusest tulenevat või ametisse määrama kohtuniku kehtestatud vastutuskindlustuse kohustust. Ekspertid võib kindlustada ettevõtja, kelle heaks nad töötavad. Sõltumatu ekspertid on kindlustatud nende oma äranägemise järgi, kuid paljud kutseorganisatsioonid on muutnud vastutuskindlustuse kohustuslikuks.

V. Lisateave ekspertiisimenetluste kohta

Peamised õigusnormid, mida Madalmaades kohtuekspertiisi suhtes kohaldatakse, on tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 194 ja üldise haldusõiguse seaduse artikkel 8.47, haldusõiguse seadustik ja kriminaalõiguse kohtuekspertiisi seadus.

Need seadused moodustavad raamistiku. Kohtuekspertiisi üksikasjalikud juhised on esitatud Madalmaade tsiviilkohtuasjade [ekspertide praktilises juhendis](#).

Lisaks on olemas kriminaalõiguse ekspertide tegevusjuhend, millel on õiguslik alus, ja ka kõrgema halduskohtu välja antud kohtuekspertiisi tegevusjuhend.

Enamiku ekspertiisivormide jaoks on olemas lisanõuded ekspertiisi kvaliteedile või ekspertide kvalifikatsioonile.

Eksperti staatus ei ole kaitstud.

1. Ekspertide nimetamine

Eksperte võivad nimetada kohus ja menetluspoolled. Ekspertide määramine haldusmenetluses sarnaneb ekspertide määramisega tsiviilkohtumenetluses. Ainus erinevus on see, et haldusõigusasjades kannab kulud riik ja tsiviilmenetlustes kannavad kulud menetluse pooled. Kõigil juhtudel on kohtu määratud ekspert kohustatud vastama kohtu esitatud küsimustele (võimalik, et pärast pooltega konsulteerimist). Kriminaalkohtu menetluses võib prokurör või kohtunik määrata eksperdi uurimisetapis. Selleks on olemas seadusega reguleeritud register, millesse kandmiseks peab ekspert vastama rangematele nõuetele kui tsiviil- ja haldusmenetlustes. Kõigil kohtu määratud ekspertidel on seadusest tulenev kohustus teatada, kui neil tekib huvide konflikt.

1.a Eksperti määrab kohus

Kui asjassepuutuvaid fakte ei ole võimalik teisiti tuvastada, on tsiviilkohtul õigus määrata ekspert kas *ex officio* või vaidluspoolle sõnaselge taotluse alusel. Sel juhul lükatakse suuline ärakuulamine eksperdiaruande kättesaamisest hilisemale kuupäevale. Kohtul on põhimõtteliselt valikuvabadus määrata ametisse iga isik, keda ta peab eksperdiksi sobivaks. Eksperti määramine vastavast registrist on tava, mida järgivad laialdaselt kõik kohtud. Ekspert peab kohut teavitama, kui tal tekib huvide konflikt. Kohtu määratud ekspertidel on juurdepääs toimikule. Tsiviilkohtumenetlustes kehtivad eriti ranged eeskirjad eriekspertidele, kellega määratud ekspert konsulteerib ülesande täitmise ajal, kuna pooled peavad eelnevalt teadma, milliste isikutega konsulteeritakse ja millistele küsimustele neil palutakse vastata.

1.b Eksperti nimetavad pooled

Kui eksperdi nimetavad menetluspoolled, tehakse seda tavaliselt kohtumenetluse alguses, et kohtuasi ette valmistada. Kohus võib neid aruandeid kasutada kohtuasjas otsuse tegemiseks. Poolte taotlusel võib kohtunik määrata eksperdi igal ajal. Kõik nad peavad töötama kohtu määratud eksperdi suhtes kohaldatavate eeskirjade ja tegevusjuhendite kohaselt.

Mõlemad pooled võivad taotleda kindla eksperdi määramist ning erieeskirju ei kohaldata. Kohtunik võib kohustada mõlemat poolt määrama ühe eksperdi, kuid see ei ole üldine tava.

2 Menetlus

2.a Tsiviilmenetlus

Kohus jälgib eksperdiuurimise edenemist üksnes ajahalduse seisukohast. Eksperti töö kvaliteeti ei kontrollita, kohtuotsustes viiteid ei tehta. STAB saab aga kohtutelt korrapäraselt tagasisidet, ehkki tsiviilkohtumenetluses esitatakse STABile taotlusi harva.

Pooled võivad aruande vaidlustada, tehes avaldusi või esitades teise ekspertiisi. Ekspediaruanne ei ole kohtute jaoks siduv, kuid tavaliselt võtavad kohtud enda määratud eksperdi seisukohta arvesse. Menetluspoolle ekspertide mõju on tavaliselt väiksem kui kohtu määratud ekspertide mõju. Selliseid menetlusi, kus eksperdid kohtuvad või neid küsitletakse enne kohtuprotsessi, et püüda küsimusi kitsendada ja võimaldada kohtul erimeelsusi mõista, ei ole.

Ekspertidel on lubatud olla menetluse ajal pooltega kontaktis, kuid ainult siis, kui see on vajalik faktide tuvastamiseks ja kõigi poolte juuresolekul. Ekspert peab korraldama kohtumised kõigi menetluspoolte juuresolekul, et koguda nende märkusi, kui seda ei takista kutsestandardid, nagu neid kohaldatakse meditsiiniliste juhtumite korral.

1. Ekspediaruanne

Madalmaades on olemas aruande näidisraamistik. Ekspertidelt nõutakse esialgset aruannet, mille kohta menetluspooltel on õigus teha märkusi. Ekspert peab käsitlema poolte argumente nii esialgses kui ka lõpparuandes. Muid erinõudeid ei pea aruande puhul järgima. Kohtu korraldusel peab ekspert koostama lisaaruande, näiteks siis, kui on lisaküsimusi. Aruanne esitatakse tavaliselt kirjalikult, kuid selle võib esitada ka suuliselt kohtuistungil.

2. Kohtuistung

Kohus annab eksperdile korralduse istungil osaleda ainult erandjuhtudel. Pooled võivad seda taotleda või kohtunik võib anda selleks korralduse.

Ristküsitluse kasutamine ei ole tavapärane.

2.b Muu

Tsiviilõigusest erinevate õigusvormide puhul ei ole erinevused märkimisväärsed.

Siin esitatud teave on kogutud projekti „Leia ekspert“ („Find an Expert“) käigus riikide kontaktisikutelt, kelle on valinud [Euroopa asjatundlikkuse ja ekspertide instituut \(EEEI\)](#).

Viimati uuendatud: 10/09/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.